

Հաստատված է
Պետություն և
իրավունքի
տեսություն և
սահմանադրական
իրավունքի ամբիոնի 31.
08.2020թ.
նիստում (արձ.թիվ 1)
Ամբիոնի պետ՝

.....
 (ստորագրություն)

.....
 (ամիս ամսաթիվ)

Հ Հ Ո Ս Տ Ի Կ Ա Ն Ո Ւ Թ Յ Ա Ն Կ Ր Թ Ա Յ Ա Մ Ա Լ Ի Ր
Ա Ռ Ա Ր Կ Ա Յ Ա Կ Ա Ն Ն Կ Ա Ր Ա Գ Ի Ր

(Կազմվել է ուսումնական ծրագրի նախագծի հիման վրա)

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ	Արտասահմանյան երկրներին պետություն և իրավունքի պատմություն 1
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻՉ	
ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	Իրավագիտություն, հեռակա ուսուցում
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	Իրավագիտություն
ԱՄԲԻՈՆ	Պետություն և իրավունքի տեսություն և սահմանադրական իրավունքի ամբիոն E-mail: pitambion@mail.ru
ՀԵՂԻՆԱԿ/ՆԵՐ	Է.Չիբուկչյան E-mail: rmarandyan@mail.ru հեռ. 099-20-20-81
ՈՒՍՏԱՐԻ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	1-ին կուրս, 1-ին կիսամյակ
ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ	բակալավր

ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ	2(Երկու)
ԴԱՍԱԺԱՄԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ	«Արտասահմանյան երկրներին պետություն և իրավունքի պատմություն 1» դասընթացի ընդհանուր ծավալը կազմում է 60 ժամ, որից 6 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար պարապմունք, 52 ժամ ինքնուրույն աշխատանք: Ինքնուրույն աշխատանքի համար նախատեսված ժամերին սովորողը կատարում է գրականության ընթերցում և մշակում, պատրաստվում է հաջորդ դասին: Լսարանային դասերը կայանում են շաբաթը երկու և Լսարանային ժամ տևողությամբ: Դասընթացն ավարտվում է առանց եզրափակիչ գնահատման:

<p>ՍՈՒՏՔԱՅԻՆ ՊԱՅԱՆՁՆԵՐ</p>	<p>Դասընթացը կառուցվում է հանրակրթական ավագ դպրոցում դասավանդվող «Հասարակագիտություն», «Համաշխարհային պատմություն» դասընթացների մացություն վրա:</p>
<p>ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ</p>	<p>«Արտասահմանյան երկրների պետություն և իրավունքի պատմություն» 1» դասընթացի 2 ընթացակետում նույն անվանումը են Հին Հնդկաստանի, Արաբական խալիֆայության և ֆեոդալական Անգլիայի պետությունը և իրավունքը, դրանց հասարակական, պետական կարգը, իրավունքի աղբյուրները, դրանց բնորոշ առանձնահատկությունները:</p>
<p>ՆՊԱՏԱԿ</p> <p>ԽՆԴԻՐ/ՆԵՐ</p>	<p>Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին մատուցել համապարփակ գիտելիքներ, մասնավորապես՝ ուսանողին սովորեցնել համաշխարհային պետաիրավական մշակույթում մեծ ներդրում կատարած հին և միջին դարերի երկրների պետություն և իրավունքի պատմությունը:</p> <p>Դասընթացի խնդիրներն են՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • մշակել իրավական մտածողություն, որն անհրաժեշտ է իրավունքի կիրառման համար, • ստեղծել անհրաժեշտ նախադրյալներ պետություն և իրավունքի պատմական տիպերի, աղբյուրներին համակողմանի ընկալման համար, • ներկայացնել պետություն և իրավունքի ծագման, ձևավորման • փոփոխել, նրա առանձնահատուկ կարևորությունը հասարակություն կյանքում, • ցույց տալ պետություն և իրավունքի՝ որպես համաշխարհային երևույթների զարգացման և դրանց տիպերի հերթափոխի առանձնահատկությունները:
<p>ԿՐԹԱԿԱՆ ԵԼՔԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ</p> <p>1. Կարողանա՝</p>	<p>1) Տիրապետել Հին Հնդկաստանի պետություն առաջացման, հասարակական կարգի, պետական կարգի, իրավունքի աղբյուրների առանձնահատկություններին ու բնորոշ գծերին, Մանուի օրենքների ընդհանուր իրավական բովանդակությունը:</p>

	<p>2) Վերլուծել Արաբական խալիֆայության կազմավորման գործընթացը, տիրապետել Արաբական խալիֆայության հասարակական կարգի, պետական կարգի, մահմեդական իրավունքի աղբյուրներին առանձնահատկություններին:</p> <p>3) Վերլուծել Ֆեոդալական պետության և իրավունքի առաջացումն Անգլիայում, տիրապետել այդ գործընթացի առանձնահատկություններին:</p>
--	--

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	
Հիմնական	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ամբիոնի կողմից մշակված դասախոսություններ: 2. Ա.Արշակյան «Արտասահմանյան երկրների պետություն և իրավունքի պատմություն» 2003թ. Երևան: 3. Շ.Պետություն «Արտասահմանյան երկրների պետություն և իրավունքի պատմություն» Երևան Եր.համալս.հրատ.1986թ.: 4. 3.Черниловский «Всеобщая история государства и права» М.1996г.
Լրացուցիչ	<ol style="list-style-type: none"> 1.В.Графский «История государства и права» М.2003г. 2. С.Чибиряев «История государства и права зарубежных стран» М.2002г.

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ	Քննությունն («Գերագանց», «Լավ», «Բավարար» կամ «Անբավարար»):
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ / ՄԵԽԱՆԻՉՄՆԵՐ	<p>Սովորողը դասընթացից կարող է հանդես բերել մինչև 100% (ստուգված) առաջադիմությունն:</p> <p>Սովորողների գիտելիքները, ունակությունները և հմտությունները գնահատվում են «Գերագանց», «Լավ», «Բավարար» և «Անբավարար» կամ «Ստուգված» կամ «Չստուգված»:</p> <p>Սովորողների գիտելիքները գնահատվում է չափանիշներով՝</p> <p>ա) «Գերագանց», եթե ունկդիրը խոր և հիմնավոր ամբողջ ծրագրային նյութը, սպառիչ, հաջորդական տրամաբանորեն կառուցված է 2 արդարումայն, չհիդվարան ու ընդունակ է ինքնուրույն ընդհանրացնել սխալներ թույլ չտալով:</p> <p>բ) «Լավ», եթե սովորողը հիմնավոր գիտի, էություն 2 արդարում է այն, հարցին պատասխանելիս թե՛ ակնան ճշտություններ:</p> <p>գ) «Բավարար», եթե սովորողը յուրացրել է</p>

	<p>միայն հիմնական նյութը, բայց չգիտի դրա առանձին մանրամասները, թույլ է տալիս անճշտություններ, խախտում է ուսումնական նյութի 2 արտոման հաջորդականությունը.</p> <p>դ) «Անբավարար», եթե սովորողը չգիտի ծրագրային նյութի զգալի մասը, թույլ է տալիս էական սխալներ:</p>
<p>ԱՅԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹ- ՅՈՒՆՆԵՐ</p>	<p>Դասապլանի որևէ փոփոխությունն ախորոք կտեղեկացվի ուսանողին:</p>
<p>Ներկայություն</p> <p>Գրավոր աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներ</p> <p>Ինքնուրույն և գործնական աշխատանքներ</p>	<p>Ուսանողի դասերին ներկայությունը բխում է նրա իսկ 2 ահերից, քանի որ ներկայությունը ենթադրում է ունկնդրում, մասնակցություն քննարկում-ներին, չհասկացված կամ վատ հասկացված խնդիրների պարզաբանում: Ուսանողն այս դեպքում հնարավորություն է ունենում լսել ոչ միայն ծրագրային նյութը, այլև մասնակցել քննարկումներին, բանավեճերին, անել ինքնուրույն դատողություններ և հայտնել սեփական տեսակետը:</p> <p>Գրավոր աշխատանքների ժամանակ արգելվում է ծածկագրերից օգտվելը: Ծածկագրի հայտնաբերման դեպքում աշխատանքը գնահատվում է զրո միավոր:</p>
	<p>Ինքնուրույն աշխատանքները անհրաժեշտ է կատարել առանց կողմնակի միջամտության և հանձնել դրանք նշված ժամանակահատվածում:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանքում արգելվում է գրագողությունը: Այլոց մտքերը օգտագործելու դեպքում սովորողը պարտավոր է նշել աղբյուրը ըստընդունված ակադեմիական ձևաչափի:</p>

ԹԵՄԱՏԻԿ ՏՐՈՅՄԱՆ ՔԱՐՏԵՉ

<p>Թեմա 1 Պետությունը և իրավունքը հին Հնդկաստանում (2 ժամ դասախոսություն)</p>		
<p>Թեմայի հարցեր</p>	<p>Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>	
<p>1. Տոհմատիրական կարգերի քայքայումը, պետության</p>	<p>Հարցեր 1-4 - անցկացվում է դասախոսություն`</p>	

<p>առաջացումը հին Յնդկաստանում : 2. Հին Յնդկաստանի հասարակական կարգը : 3. Հին Յնդկաստանի պետական կարգը : 4. Հին Յնդկաստանի իրավունքի աղբյուրներն ու բնորոշ գծերը . Մանուսկրիպտները :</p>	<p>սովորողների ու 2-դրոյությունը հրավիրելով առանցքային հարցերի վրա : Հարցեր 2, 3 - ինքնուրույն աշխատանք . սովորողները ծանոթանում են գրականությանը և առավել խորը ուսումնասիրում հին Յնդկաստանի հասարակական և պետական կարգը :</p>
---	--

<p align="center">Թեմա 2 Պետությունը և իրավունքը Արաբական խալիֆայությունում (2-րդ ամիսախոսությունը)</p>	
<p align="center">Թեմայի հարցեր</p>	<p align="center">Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>
<p>1. Արաբական խալիֆայության կազմավորումը : 2. Արաբական հասարակական կարգը : 3. Արաբական խալիֆայության պետական կարգը : 4. Մուսուլմանական իրավունքի աղբյուրները և բնորոշ գծերը : 5. Իրավունքի առանձին ճյուղերի գործողությունը մահմեդական իրավունքում :</p>	<p>Հարցեր 1-5 - անցկացվում է դասախոսությունը՝ ուսանողների ու 2-դրոյությունը հրավիրելով մահմեդական իրավունքի կազմավորման գործընթացում Ղուրանի ազդեցության վրա : Հարցեր 2, 3 - ինքնուրույն աշխատանք . սովորողները ծանոթանում են գրականությանը և առավել խորը ուսումնասիրում Արաբական խալիֆայության հասարակական և պետական կարգը :</p>

<p align="center">Թեմա 3 Ֆեոդալական պետության և իրավունքի առաջացումը Անգլիայում (2-րդ ամիսախոսությունը, 2-րդ սեմինար պարապմունք)</p>	
<p align="center">Թեմայի հարցեր</p>	<p align="center">Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>
<p>1. Նորմանդական նվաճումը և ֆեոդալիզմի հաստատումը Անգլիայում : 2. Հենրիի 2-րդի ռեֆորմները Անգլիայում և թագավորական իշխանության հզորացումը 11-13-րդ դդ. : 3. Դասային ներկայացուցչական միապետության կազմավորումը Անգլիայում : 4. 1215թ. «Ազատությունների մեծ խարտիան» : 5. Անգլիական բացարձակ միապետության էությունը և առանձնահատկությունները : 6. Միջնադարյան Անգլիայի իրավունքի աղբյուրները և բնորոշ գծերը :</p>	<p>Հարցեր 1-6-անցկացվում է դասախոսությունը՝ սովորողների ու 2-դրոյությունը հրավիրելով առանցքային հարցերի վրա : Հարց 4 - ինքնուրույն աշխատանք . սովորողները ծանոթանում են գրականությանը և առավել խորը ուսումնասիրում 1215 թ. «Ազատությունների</p>

	<p>մեծ խարտիայի բովանդակությունը: Հարցեր 1-6-անցկացվում է սեմինար պարամունք: Սովորողներին հարցման, հնչյեսնակ՝ խմբային քննարկման միջոցով կատարվում է դասավանդված նյութի և հնքներուն աշխատանքի արդյունքների ամփոփում, պարզվում է դրանց յուրացման աստիճանը:</p>
--	--